

Krönika

Föräldrar spelar roll

När jag var liten var det bästa att vara med min familj. Självklart var mina kompisar och den fria leken också en stor glädjespridare. Mina föräldrar har alltid stått mig nära och har funnits där som ett stöd i alla lägen, från olika val i livet till skjutsande och närvarande idrottsföräldrar. Men även andra vuxna i min närhet har spelat en stor roll i mitt liv.

Jag kommer ihåg att jag älskade att vara hos min farmor och farfar där jag förutom att leka på gården och hänga med min uppfinningsrika farfar också haft ett stort stöd av dem genom hela mitt liv. När jag upptäckte idrotten som 7-åring så fanns det även där vuxna ledare som också haft stor betydelse för mig. Fotboll på sommaren med ett gäng och basket på vintern med ett annat gäng. Träningar och matcher hit och dit med långa avstånd i Norrbottens län var en vardag för mig och min storebror där våra föräldrar ständigt körde oss.

Vi vet utifrån forskningen att relationerna mellan barn och föräldrar har stor betydelse för både psykisk och fysisk hälsa genom hela livet. Olika former av föräldraskapsstöd har betydelse för det enskilda barnet, men även för hela samhället i stort. *Föräldrar spelar roll* är också titeln på en handbok som *Folkhälsomyndigheten* gett ut. Den ska fungera som en vägledning i både lokalt och regionalt föräldrastödsarbete. Stödet behövs på olika nivåer, med många olika aktörer och med en bred samverkan.

Jag har fått äran att arbeta med föräldraskapet varje dag, dels genom föräldraskapsstöd i mitt yrke men också privat genom att jag är mamma till två söner. Att blir förälder är helt fantastiskt men också en helt ny upplevelse. Många

"Jag har fått äran att arbeta med föräldraskapet varje dag, dels genom mitt yrke men också privat genom att jag är mamma till två söner."

föräldrar som behöver stöd i föräldraskapet. Föräldrar till barn i tonåren uttrycker också ett behov av stöd då det är mycket som händer under tonårstiden.

Även om det finns mycket kvar att jobba med inom området så har vi kommit en bra bit i Örebro län. På nationellt plan har *Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd* sedan cirka ett år tillbaka tagit över just området föräldraskapsstöd från *Folkhälsomyndigheten*. I vårt län finns många goda exempel på pågående utvecklingsarbeten inom föräldraskapsstöd som vi kan dra lärdom av, och fler lär det bli i vår södra länsdel då det finns ett stort engagemang i frågan. Jag är glad att få vara med på resan som redan påbörjats nationellt, men också i våra Sydnärkekommuner!

Hanna Hansson
Folkhälsoutvecklare

Vill du veta mer om 2017 års resultat från enkätundersökningen *Liv & hälsa ung*? Surfa in på www.folkhalsodataorebrolan.se, där kan du bl.a. filtrera resultat utifrån geografiskt område och välja vilka indikatorer du vill titta närmare på.

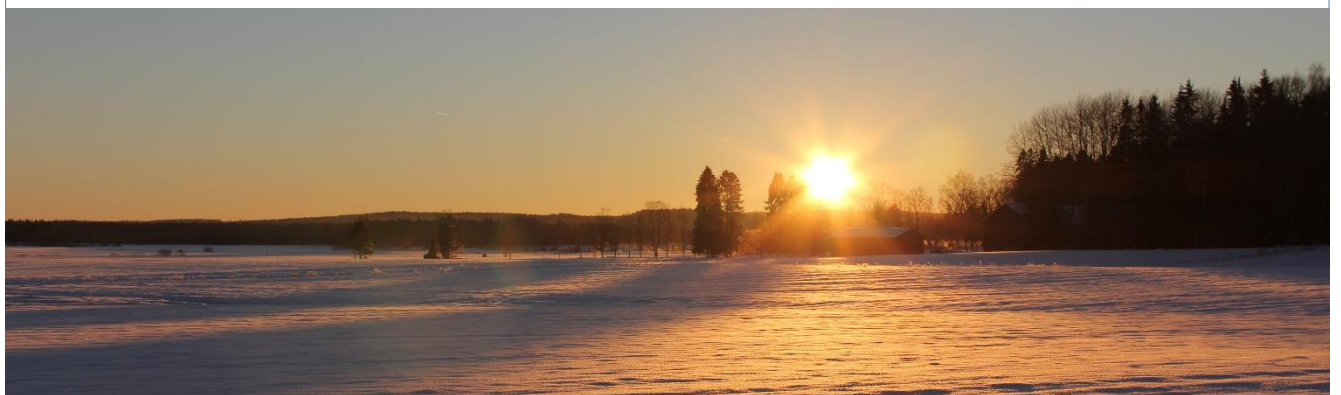
Nyheter

Nästa steg på vägen mot en jämlik hälsa

Kommissionen för jämlik hälsa har i uppdrag att föreslå åtgärder som kan bidra till att minska hälsoklyftorna i Sverige och att föra en bred dialog med relevanta aktörer om jämlik hälsa. I det slutliga betänkandet gör *Kommissionen för jämlik hälsa* en samlad bedömning av vilka steg som krävs för att ett långsiktigt och hållbart arbete för en god och jämlik hälsa ska kunna fortsätta.

Kommissionen diskuterar i slutbetänkandet vilken inriktning arbetet bör ha och vilka åtgärder som kan krävas för att nå regeringens mål om att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Vägen mot en mer jämlik hälsa går inte via en eller ett par avgörande åtgärder, utan det är ett tålmodigt arbete med många olika frågor inom ett brett spektrum av sektorer som krävs, säger kommissionen i sitt betänkande.

Kommissionen betonar i betänkandet betydelsen av mer jämlika uppväxtvillkor, kunskaper, arbete och försörjning. Ojämligheten i hälsa börjar således inte med levnadsvanorna, och kan inte lösas enbart i hälso- och sjukvården menar kommissionen. Det är även viktigt att se att det omvända också gäller, säger man i betänkandet; utan att arbeta med levnadsvanor och en mer jämlik hälso- och sjukvård kommer vi inte att nå en jämlik hälsa. [Klicka här](#) för att läsa slutbetänkandet i sin helhet. *Källa: Regeringen*

Framtiden ser ljus ut - men det tycker inte alla

Många elever i länet mår bra, är nöjda med sina liv och avstår från alkohol och tobak. Men den bilden delas inte av alla, och det finns grupper av ungdomar som mår dåligt. Det visar de första resultaten i Region Örebro läns undersökning *Liv & hälsa ung 2017* som genomförts bland 7 600 skolelever.

När länets ungdomar får skatta sitt eget mående säger en majoritet att de mår bra. På det hela taget är de nöjda med hur deras liv ser ut, och de ser framtiden an med tillförsikt. Så långt allt väl, men det är inte alla ungdomar som skriver under på den positiva känslan. Precis som tidigare år säger sig tjejerna må sämre än killarna, och i årets mätning har glappet mellan könen ökat ytterligare. Särskilt uttalat är könsskillnaderna när det gäller psykisk hälsa där hälften av tjejerna i nian och tvåan på gymnasiet har gott psykiskt välbefinnande, medan cirka åtta av tio killar i motsvarande ålder har det.

Undersökningen pekar också ut ungdomsgrupper, oberoende av könstillhörighet, som säger sig må sämre än andra. Det gäller till exempel ungdomar som är homosexuella, bisexuella eller transexuella, samt ungdomar som har någon form av funktionsnedsättning.

– Det är allvarligt att den upplevda hälsan bland tjejer blir sämre, och att det fortfarande finns stora skillnader mellan hur olika grupper av ungdomar mår. Vi gör satsningar inom barn- och ungdomspsykiatri för att möta upp behovet och länets ungdomsmottagningar har en viktig roll. Nu behöver vi i regionen arbeta vidare tillsammans med skolorna och kommunerna för att ytterligare förbättra det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, säger Jihad Menhem (V), ordförande i Region Örebro läns fokusberedning för folkhälsa.

Liv & hälsa ung 2017 visar vidare att trenden är fortsatt nedåtgående när det gäller andelen rökare bland länets ungdomar. Av tjejerna och killarna i nian är det fyra respektive tre procent som röker dagligen. I årskurs 2 på gymnasiet är motsvarande siffror sju procent för tjejerna och sex procent för killarna. Även andelen ungdomar som snusar fortsätter att minska, och i årskurs 2 på gymnasiet snusar 13 procent av killarna dagligen, i förhållande till en procent av tjejerna. Ytterligare en positiv trend är att allt fler ungdomar väljer att inte dricka alkohol. År 2005 var det 40 respektive 46 procent bland tjejerna och killarna i nian som inte druckit alkohol de senaste 12 månaderna. Detta kan jämföras med motsvarande andelar år 2017 som är 74 respektive 75 procent.

– Det är glädjande att det är få ungdomar som röker och dricker, och att de blir allt färre. Det visar att vi inom regionen gemensamt med kommunerna, länsstyrelsen och frivilligorganisationerna arbetar på ett framgångsrikt sätt. Nu gäller det att fortsätta på den inslagna vägen för att förbättra folkhälsan genom att få ner andelen som röker och dricker ytterligare, säger Jihad Menhem.

Källa: Pressmeddelande från Region Örebro län, 2017-09-08